

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

1. srpen 2022 *

„Řízení o předběžné otázce – Ochrana fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů – Listina základních práv Evropské unie – Články 7, 8 a čl. 52 odst. 1 – Směrnice 95/46/ES – Článek 7 písm. c) – Článek 8 odst. 1 – Nařízení (EU) 2016/679 – Článek 6 odst. 1 první pododstavec písm. c) a odst. 3 druhý pododstavec – Článek 9 odst. 1 – Zpracování nezbytné pro splnění právní povinnosti, která se na správce vztahuje – Cíl veřejného zájmu – Proporcionalita – Zpracování zvláštních kategorií osobních údajů – Vnitrostátní právní úprava ukládající povinnost zveřejnit na internetu údaje obsažené v prohlášeních o soukromých zájmech fyzických osob pracujících ve veřejné službě nebo vedoucích sdružení či organizací, které jsou příjemci veřejných prostředků – Předcházení střetům zájmů a korupci ve veřejném sektoru“

Ve věci C-184/20,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Vilniaus apygardos administracinis teismas (Krajský správní soud ve Vilniusu, Litva) ze dne 31. března 2020, došlým Soudnímu dvoru dne 28. dubna 2020, v řízení

OT

proti

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija,

za účasti:

Fondas „Nevyriausybių organizacijų informacijos ir paramos centras“,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda, L. Bay Larsen, místopředseda, A. Arabadžev, A. Prechal, K. Jürimäe, C. Lycourgos, N. Jääskinen, I. Ziemele a J. Passer, předsedové senátů, M. Ilešič (zpravodaj), J.-C. Bonichot, A. Kumin a N. Wahl, soudci,

generální advokát: P. Pikamäe,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

* Jednací jazyk: litevština.

s ohledem na vyjádření předložená:

- za litevskou vládu K. Dieninise a V. Vasiliauskienė, jako zmocněnci,
- za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s M. Russo, avvocato dello Stato,
- za finskou vládu M. Pere, jako zmocněnkyní,
- za Evropskou komisi S. L. Kalédou, H. Kranenborgem a D. Nardim, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 9. prosince 2021,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce písm. e) a čl. 9 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně údajů) (Úř. věst. 2016, L 119, s. 1, a oprava v Úř. věst. 2018, L 127, s. 2, dále jen „GDPR“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi OT a Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (Ústřední komise pro předcházení střetům zájmů ve veřejné službě, Litva) (dále jen „Ústřední komise“) ve věci rozhodnutí této komise, jímž bylo konstatováno, že OT nesplnil povinnost předložit prohlášení o soukromých zájmech.

Právní rámec

Mezinárodní právo

Úmluva Organizace spojených národů proti korupci

- 3 Úmluva Organizace spojených národů proti korupci přijatá rezolucí Valného shromáždění Organizace spojených národů 58/4 ze dne 31. října 2003, která vstoupila v platnost dne 14. prosince 2005, byla ratifikována všemi členskými státy a schválena Evropskou unií rozhodnutím Rady 2008/801/ES ze dne 25. září 2008 (Úř. věst. 2008, L 287, s. 1).
- 4 Článek 1 této úmluvy stanoví:

„Účelem této Úmluvy je:

- a) účinněji a efektivěji prosazovat a posilovat opatření k prevenci a potírání korupce;

[...]

c) prosazovat integritu, odpovědnost, řádné spravování veřejných záležitostí a řádné zacházení s veřejným majetkem.“

5 Článek 7 odst. 4 uvedené úmluvy stanoví:

„Každá smluvní strana bude v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva usilovat o přijetí, udržení a posílení systémů, jež podporují průhlednost a brání konfliktům zájmu.“

Trestněprávní úmluva o korupci

6 Trestněprávní úmluva o korupci přijatá Radou Evropy dne 27. ledna 1999 a ratifikovaná všemi členskými státy ve čtvrtém bodě preambule uvádí:

„zdůrazňující, že korupce ohrožuje zákonnost, demokracii a lidská práva, podryvá dobrý způsob vlády, zásady solidnosti a sociální spravedlnosti, zkresluje konkurenceschopnost, brzdí ekonomický rozvoj a ohrožuje stabilitu demokratických institucí a morální základy společnosti“.

Unijní právo

Úmluva o boji proti korupci úředníků

7 Úmluva o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie vypracovaná na základě článku K.3 odst. 2 písm. C) Smlouvy o Evropské unii (Úř. věst. 1997, C 195, s. 2), která vstoupila v platnost dne 28. září 2005, v článku 2, nadepsaném „Pasivní korupce“, stanoví:

„1. Pro účely této úmluvy se pasivní korupcí rozumí úmyslné jednání úředníka, který přímo nebo pomocí prostředníka žádá, přijme nebo si dá slíbit jakoukoli výhodu pro sebe nebo pro třetí osobu, aby jednal nebo se jednání zdržel při výkonu svých povinností nebo svých funkcí v rozporu se svými úředními povinnostmi.

2. Každý členský stát přijme nezbytná opatření, aby bylo jednání uvedené v odstavci 1 trestným činem.“

8 Článek 3 této úmluvy, nadepsaný „Aktivní korupce“, zní takto:

„1. Pro účely této úmluvy se aktivní korupcí rozumí úmyslné jednání každého, kdo přímo nebo pomocí prostředníka slíbí nebo poskytne jakoukoli výhodu úředníkovi pro něj nebo pro třetí osobu, aby jednal nebo se jednání zdržel při výkonu svých povinností nebo svých funkcí v rozporu se svými úředními povinnostmi.

2. Každý členský stát přijme nezbytná opatření, aby bylo jednání uvedené v odstavci 1 trestným činem.“

Směrnice 95/46/ES

- 9 Body 10, 30 a 33 odůvodnění směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. 1995, L 281, s. 31; Zvl. vyd. 13/15, s. 355) uváděly:

„(10) vzhledem k tomu, že předmětem vnitrostátních právních předpisů o zpracování osobních údajů je chránit základní práva a svobody, zejména právo na soukromí uznaného v článku 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod i v obecných zásadách práva Společenství; že z tohoto důvodu sblížení těchto právních předpisů nesmí vést k oslabení ochrany, kterou zajišťují, ale musí mít naopak za cíl zajištění vysoké úrovně ochrany ve Společenství;

[...]

(30) vzhledem k tomu, že zpracování osobních údajů musí být, aby bylo zákonné, také prováděno se souhlasem subjektu údajů nebo musí být nezbytné pro uzavření nebo plnění smlouvy zavazující subjekt údajů nebo pro dodržení povinnosti vyplývající z právních předpisů nebo pro splnění úkolu ve veřejném zájmu či vyplývajícího z výkonu veřejné moci nebo pro výkon právního zájmu fyzické či právnické osoby za podmínky, že zájmy nebo práva a svobody subjektu údajů nejsou převažující; [...]

[...]

(33) vzhledem k tomu, že údaje, které svou povahou mohou porušit základní svobody nebo soukromí, by neměly být předmětem zpracování, pokud k tomu nedá subjekt údajů výslovný souhlas; že odchylky z tohoto zákazu nicméně musejí být jednoznačně stanoveny, aby se vyhovělo zvláštním potřebám, zejména pokud je zpracování těchto údajů prováděno k určitým lékařským účelům osobami, které podléhají povinnosti zachovávat profesní tajemství, nebo pro výkon povolených činností některých sdružení či nadací, jejichž cílem je umožnit výkon základních svobod“.

- 10 Účel této směrnice byl vymezen v jejím článku 1, podle něhož:

„1. Členské státy zajišťují v souladu s touto směrnicí ochranu základních práv a svobod fyzických osob, zejména jejich soukromí, v souvislosti se zpracováním osobních údajů.

2. Členské státy nemohou omezit ani zakázat volný pohyb osobních údajů mezi členskými státy z důvodů ochrany zajištěné podle odstavce 1.

- 11 Článek 2 uvedené směrnice stanovil:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

a) ‚osobními údaji‘ veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné [fyzické] osobě (subjekt údajů); identifikovatelnou osobou se rozumí osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména s odkazem na identifikační číslo nebo na jeden či více zvláštních prvků její fyzické, fyziologické, psychické, ekonomické, kulturní nebo sociální identity;

b) ‚zpracováním osobních údajů‘ (zpracování): jakýkoli úkon nebo soubor úkonů s osobními údaji, které jsou prováděny pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromažďování, zaznamenávání, uspořádávání, uchovávání, přizpůsobování nebo pozměňování, vyhledávání, konzultace, použití, sdělení prostřednictvím přenosu, šíření nebo jakékoli jiné zpřístupnění, srovnání či kombinování, jakož i blokování, výmaz nebo likvidace;

[...]“

12 Kapitola II směrnice 95/46, nadepsaná ‚Obecné podmínky pro zákonnost zpracování osobních údajů‘, byla rozdělena do devíti oddílů.

13 Oddíl I, nadepsaný ‚Zásady pro kvalitu údajů‘, obsahoval článek 6 uvedené směrnice, který zněl následovně:

„1. Členské státy stanoví, že osobní údaje musejí být:

a) zpracovány korektně a zákonným způsobem;

b) shromažďovány pro stanovené účely, výslovně vyjádřené a legitimní, a nesmějí být dále zpracovávány způsobem neslučitelným s těmito účely. [...]

c) přiměřené, podstatné a nepřesahující míru s ohledem na účely, pro které jsou shromažďovány a/nebo dále zpracovávány;

[...]

2. Dodržování odstavce 1 zajistí správce.“

14 V oddíle II, nadepsaném ‚Zásady pro oprávněné zpracování údajů‘, článek 7 téže směrnice stanovil:

„Členské státy stanoví, že zpracování osobních údajů může být provedeno pouze pokud:

[...]

c) je nezbytné pro splnění právní povinnosti, které podléhá správce;

nebo

[...]

e) je nezbytné pro vykonání úkolu ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce nebo třetí osoba, které jsou údaje sdělovány

[...]“

- 15 V oddíle III, nadepsaném „Zvláštní kategorie zpracování“, článek 8 směrnice 95/46, který se týkal „[z] zpracování zvláštních kategorií údajů“, stanovil:

„1. Členské státy zakáží zpracování osobních údajů, které odhalují rasový či etnický původ, politické názory, náboženské nebo filozofické přesvědčení, odborovou příslušnost, jakož i zpracování údajů týkajících se zdraví a sexuálního života.

[...]

4. Jsou-li poskytnuta vhodná ochranná opatření, mohou členské státy stanovit z důvodu významného veřejného zájmu i jiné výjimky, než jaké jsou stanoveny v odstavci 2 buď prostřednictvím vnitrostátních právních předpisů, nebo rozhodnutím orgánu dozoru.

[...]“

GDPR

- 16 V souladu s čl. 94 odst. 1 GDPR zrušilo směrnicí 95/46 s účinkem od 25. května 2018. Podle čl. 99 odst. 2 se GDPR použije od tohoto data.

- 17 V bodech 4, 10, 26, 35, 39 a 51 odůvodnění tohoto nařízení se uvádí:

„(4) Zpracování osobních údajů by mělo sloužit lidem. Právo na ochranu osobních údajů není právem absolutním; musí být posuzováno v souvislosti se svou funkcí ve společnosti a v souladu se zásadou proporcionality musí být v rovnováze s dalšími základními právy. Toto nařízení ctí všechna základní práva a dodržuje svobody a zásady uznávané [Listinou základních práv Evropské unie (Listina)], jak jsou zakotveny ve Smlouvách, zejména respektování soukromého a rodinného života, obydlí a komunikace, ochranu osobních údajů, svobodu myšlení, svědomí a náboženského vyznání, svobodu projevu a informací, svobodu podnikání, právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces, jakož i kulturní, náboženskou a jazykovou rozmanitost.

[...]

(10) S cílem zajistit soudržnou a vysokou úroveň ochrany fyzických osob a odstranit překážky bránící pohybu osobních údajů v rámci Unie by měla být úroveň ochrany práv a svobod fyzických osob v souvislosti se zpracováním těchto údajů rovnocenná ve všech členských státech. [...] Pokud jde o zpracování osobních údajů z důvodu splnění právní povinnosti, provádění určitého úkolu ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce, měly by mít členské státy možnost zachovat či zavést vnitrostátní předpisy za účelem dále konkretizovat uplatňování pravidel tohoto nařízení. [...] Toto nařízení rovněž poskytuje členským státům určitý prostor ke stanovení vlastních pravidel, včetně pravidel pro zpracování zvláštních kategorií osobních údajů („citlivé osobní údaje“). V tomto rozsahu nařízení nevylučuje, aby právo členského státu stanovilo okolnosti konkrétních situací, při nichž dochází ke zpracování, včetně přesnějšího určení podmínek, za nichž je zpracování osobních údajů zákonné.

[...]

(26) Zásady ochrany údajů by se měly uplatňovat na všechny informace týkající se identifikované nebo identifikovatelné fyzické osoby. [...] Při určování, zda je fyzická osoba identifikovatelná, by se mělo přihlédnout ke všem prostředkům, jako je například výběr vyčleněním, o nichž lze rozumně předpokládat, že je správce nebo jiná osoba použijí pro přímou či nepřímou identifikaci dané fyzické osoby. [...]

[...]

(35) Mezi osobní údaje o zdravotním stavu by měly být zahrnuty veškeré údaje související se zdravotním stavem subjektu údajů, které vypovídají o minulém, současném či budoucím tělesném nebo duševním zdraví subjektu údajů. [...]

[...]

(39) [...] Osobní údaje by měly být přiměřené, relevantní a omezené na to, co je nezbytné z hlediska účelů, pro které jsou zpracovávány. Je nezbytné zejména zajistit, aby byla doba, po kterou jsou osobní údaje uchovávány, omezena na nezbytné minimum. Osobní údaje by měly být zpracovány pouze tehdy, nemůže-li být účelu zpracování přiměřeně dosaženo jinými prostředky. [...]

[...]

(51) Osobní údaje, které jsou svou povahou obzvláště citlivé z hlediska základních práv a svobod, zasluhují zvláštní ochranu, jelikož by při jejich zpracování mohla vzniknout závažná rizika pro základní práva a svobody. [...] Tyto osobní údaje by neměly být zpracovávány, pokud není zpracování povoleno ve zvláštních případech stanovených tímto nařízením, a to se zohledněním skutečnosti, že v právu členských států mohou být stanovena zvláštní ustanovení o ochraně údajů s cílem přizpůsobit uplatňování pravidel tohoto nařízení za účelem dodržení zákonné povinnosti nebo splnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu či při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce. Společně se zvláštními požadavky na takové zpracování by se měly uplatňovat obecné zásady a další pravidla tohoto nařízení, zejména pokud jde o podmínky pro zákonné zpracování. Odchytky od obecného zákazu zpracování těchto zvláštních kategorií osobních údajů by měly být výslovně stanoveny mimo jiné v případě, kdy subjekt údajů poskytuje svůj výslovný souhlas nebo jde-li o zvláštní potřeby, zejména pokud je toto zpracování prováděno v průběhu oprávněných činností některých sdružení či nadací, jejichž cílem je umožnit výkon základních svobod.“

18 Článek 1 GDPR, nadepsaný „Předmět a cíle“, v odstavci 2 stanoví:

„Toto nařízení chrání základní práva a svobody fyzických osob, a zejména jejich právo na ochranu osobních údajů.“

19 Článek 4 tohoto nařízení, nadepsaný „Definice“, zní takto:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) ‚osobními údaji‘ veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě (dále jen ‚subjekt údajů‘); identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby;
- 2) ‚zpracováním‘ jakákoliv operace nebo soubor operací s osobními údaji nebo soubory osobních údajů, který je prováděn pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromáždění, zaznamenání, uspořádání, strukturování, uložení, přizpůsobení nebo pozměnění, vyhledání, nahlédnutí, použití, zpřístupnění přenosem, šíření nebo jakékoliv jiné zpřístupnění, seřazení či zkombinování, omezení, výmaz nebo zničení;

[...]

- 15) ‚údaji o zdravotním stavu‘ osobní údaje týkající se tělesného nebo duševního zdraví fyzické osoby, včetně údajů o poskytnutí zdravotních služeb, které vypovídají o jejím zdravotním stavu;

[...]“

20 Kapitola II GDPR, nadepsaná „Zásady“, obsahuje články 5 až 11.

21 Článek 5 tohoto nařízení, který se týká „[z]ásad zpracování osobních údajů“, v odstavci 1 stanoví:

„Osobní údaje musí být:

- a) ve vztahu k subjektu údajů zpracovávány korektně a zákonným a transparentním způsobem (‚zákonnost, korektnost a transparentnost‘);
- b) shromažďovány pro určité, výslovně vyjádřené a legitimní účely a nesmějí být dále zpracovávány způsobem, který je s těmito účely neslučitelný; [...] (‚účelové omezení‘);
- c) přiměřené, relevantní a omezené na nezbytný rozsah ve vztahu k účelu, pro který jsou zpracovávány (‚minimalizace údajů‘);

[...]“

22 Článek 6 uvedeného nařízení, nadepsaný „Zákonnost zpracování“, v odstavcích 1 a 3 stanoví:

„1. Zpracování je zákonné, pouze pokud je splněna nejméně jedna z těchto podmínek a pouze v odpovídajícím rozsahu:

[...]

- c) zpracování je nezbytné pro splnění právní povinnosti, která se na správce vztahuje;

e) zpracování je nezbytné pro splnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce;

[...]

3. Základ pro zpracování podle odst. 1 písm. c) a e) musí být stanoven:

a) právem Unie nebo

b) právem členského státu, které se na správce vztahuje.

Účel zpracování musí vycházet z tohoto právního základu, nebo pokud jde o zpracování uvedené v odst. 1 písm. e), musí být toto zpracování nutné pro splnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu či při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce. [...] Právo Unie nebo členského státu musí splňovat cíl veřejného zájmu a musí být přiměřené sledovanému legitimnímu cíli.“

23 Článek 9 téhož nařízení, nadepsaný „Zpracování zvláštních kategorií osobních údajů“, v odstavcích 1 a 2 stanoví:

„1. Zakazuje se zpracování osobních údajů, které vypovídají o rasovém či etnickém původu, politických názorech, náboženském vyznání či filozofickém přesvědčení nebo členství v odborech, a zpracování genetických údajů, biometrických údajů za účelem jedinečné identifikace fyzické osoby a údajů o zdravotním stavu či o sexuálním životě nebo sexuální orientaci fyzické osoby.

2. Odstavec 1 se nepoužije, pokud jde o některý z těchto případů:

[...]

g) zpracování je nezbytné z důvodu významného veřejného zájmu na základě práva Unie nebo členského státu, které je přiměřené sledovanému cíli, dodržuje podstatu práva na ochranu údajů a poskytuje vhodné a konkrétní záruky pro ochranu základních práv a zájmů subjektu údajů;

[...]“

Litevské právo

24 Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas Nr. VIII-371 (zákon Litevské republiky č. VIII-371 o slučitelnosti veřejných a soukromých zájmů ve veřejné službě) ze dne 2. července 1997 (Žin., 1997, č. 67-1659), ve znění účinném v době rozhodné z hlediska skutkového stavu v původním řízení (dále jen „zákon o slučitelnosti zájmů“), má podle svého článku 1 za účel sladit soukromé zájmy osob pracujících ve veřejné službě s veřejnými zájmy společnosti, zajistit upřednostnění veřejného zájmu při rozhodování, zaručit nestrannost přijímaných rozhodnutí a předcházet výskytu a rozmachu korupce ve veřejné službě.

25 Podle článku 2 odst. 1 tohoto zákona spadají pod pojem „osoby pracující ve veřejné službě“ zejména osoby pracující ve veřejnoprávních sdruženích nebo organizacích financovaných ze státního rozpočtu, ze státních fondů nebo z rozpočtu nebo fondů územního samosprávného celku, které mají správní pravomoci.

26 Článek 3 uvedeného zákona, nadepsaný „Povinnosti osob, které se ucházejí o pracovní místo, pracují nebo pracovaly ve veřejné službě“, v odstavcích 2 a 3 stanoví:

„2. Osoby, které se ucházejí o pracovní místo, nebo pracují ve veřejné službě, jakož i další osoby podle čl. 4 odst. 1 tohoto zákona jsou povinny deklarovat své soukromé zájmy.

3. Osoby, které ukončily výkon funkce ve veřejné službě, podléhají omezením stanoveným v pátém oddíle tohoto zákona.“

27 Článek 4 zákona o slučitelnosti zájmů, nadepsaný „Prohlášení o soukromých zájmech“, v odstavci 1 stanoví:

„Každý, kdo pracuje ve veřejné službě, a každý, kdo se uchází o funkci ve veřejné službě, je povinen deklarovat své soukromé zájmy prostřednictvím prohlášení o soukromých zájmech (dále jen „prohlášení“) způsobem stanoveným tímto zákonem a dalšími akty. [...]"

28 Článek 5 tohoto zákona stanoví:

„1. Osoby, které činí prohlášení o svých soukromých zájmech, jsou povinny předložit elektronické prohlášení způsobem stanoveným [Ústřední komisí] do 30 dnů ode dne zvolení, přijetí do zaměstnání či jmenování (s výjimkou případů uvedených v čl. 4 odst. 2 tohoto zákona a v odstavcích 2, 3 a 4 tohoto článku).

2. Osoby, které se ucházejí o pracovní místo ve veřejné službě (s výjimkou osob uvedených v čl. 4 odst. 2 tohoto zákona a osob, jejichž údaje jsou tajné podle zákona, nebo které působí ve zpravodajských službách, kontrarozvědných službách nebo v orgánech činných v trestním řízení), předloží prohlášení přede dnem jejich zvolení, přijetí do zaměstnání či jmenování, nestanoví-li předpisy jinak.

3. Osoby, jejichž údaje jsou tajné na základě zákona, nebo které působí ve zpravodajských službách, kontrarozvědných službách nebo v orgánech činných v trestním řízení předloží své prohlášení do 30 dnů ode dne zvolení, přijetí do zaměstnání či jmenování řediteli orgánu (právnícké osoby), pro něž pracují, nebo jeho řádně zmocněnému zástupci, a to způsobem stanoveným tímto orgánem (touto právníckou osobou).

4. Členové komisí pro zadávání veřejných zakázek, osoby pověřené ředitelem veřejného zadavatele k zadávání zakázek ve zjednodušeném řízení a znalci účastníci se zadávacích řízení na veřejné zakázky předloží prohlášení o soukromých zájmech elektronickou cestou (pokud tak dosud neučinili) před zahájením účasti v zadávacích řízeních na veřejné zakázky. Člen komise pro zadávání veřejných zakázek, osoba pověřená ředitelem veřejného zadavatele k zadávání zakázek ve zjednodušeném řízení nebo znalec účastníci se zadávacího řízení na veřejné zakázky, který nepředložil prohlášení o soukromých zájmech, není oprávněn účastnit se zadávacího řízení a musí být z dotčené funkce odvolán.

5. Je-li to stanoveno v předpisu, kterým se stanoví podmínky fungování orgánu (právnícké osoby), v němž dotčená osoba pracuje, může být prohlášení předloženo nejen řediteli tohoto

orgánu (právnícké osoby) nebo jeho řádně zmocněnému zástupci, ale i řediteli právnické osoby – nebo jeho řádně zmocněnému zástupci – která je subdodavatelem tohoto orgánu (této právnické osoby) nebo osobou jí přímo odpovědnou, nebo jiné právnické osobě.

6. Orgány, jež mají přístup k prohlášením, si je v případech a za podmínek stanovených zákonem vyžádají na pracovišti osoby, která prohlášení učinila, nebo od [Ústřední komise].“

29 Článek 6 uvedeného zákona, nadepsaný „Obsah prohlášení“, stanoví:

„1. Osoba povinná předložit prohlášení ve svém prohlášení uvede následující údaje o sobě a své/m manželovi/manželce, druhovi/družce či partnerovi/partnerce:

- 1) jméno, příjmení, osobní identifikační číslo, číslo sociálního pojištění, zaměstnavatel/é a funkce;
- 2) právnická osoba, jejímž je osoba povinná předložit prohlášení nebo její manžel/ka, druh/družka či partner/ka akcionářem nebo společníkem;
- 3) samostatná výdělečná činnost, jak je definována v zákoně Litevské republiky o dani z příjmů;
- 4) členství v podnicích, organizacích, sdruženích nebo fondech a funkce v nich vykonávané, s výjimkou členství v politických stranách a odborech;
- 5) dary (jiné než od osob blízkých) přijaté během posledních dvanácti kalendářních měsíců, pokud jejich hodnota přesahuje 150 eur;
- 6) informace o transakcích uzavřených v posledních dvanácti kalendářních měsících a jiných probíhajících transakcích, pokud hodnota transakce přesahuje 3 000 eur;
- 7) osoby blízké nebo jiné osoby či údaje, které jsou osobě povinné předložit prohlášení známy a mohly by vést ke střetu zájmů.

2. Osoba povinná předložit prohlášení nemusí uvést údaje o své/m manželovi/manželce, druhovi/družce či partnerovi/partnerce, pokud žijí odděleně, nežijí ve společné domácnosti, a tudíž jí tyto údaje nejsou známy.“

30 Článek 10 téhož zákona, nadepsaný „Zveřejňování údajů o soukromých zájmech“, stanoví:

„1. Údaje obsažené v prohlášeních následujících osob jsou veřejné a jsou zveřejňovány na internetových stránkách Ústřední komise za podmínek stanovených touto komisí: volení zástupci a osoby zastávající politické funkce, státní úředníci a státní zaměstnanci, soudci, ředitelé a zástupci ředitelů státních orgánů nebo orgánů územní samosprávy, úředníci a zaměstnanci s (osobní) politickou důvěrou, státní zaměstnanci vykonávající funkci ředitelů a zástupců ředitelů útvarů institucí nebo organizací, ředitelé a zástupci ředitelů státních podniků a rozpočtových orgánů státu nebo územní samosprávy, ředitelé a zástupci ředitelů veřejnoprávních sdružení nebo organizací financovaných ze státního rozpočtu, státních fondů nebo z rozpočtu či fondů územní samosprávy, zaměstnanci Litevské národní banky, kterým jsou svěřeny pravomoci v oblasti veřejné správy (pověření výkonem dohledu nad finančními trhy, mimosoudním řešením sporů mezi spotřebiteli a účastníky finančního trhu a výkonem jiných funkcí ve veřejné správě), členové dozorcí nebo správní rady či představenstva a jednatele a zástupci jednatelů akciových společností nebo společností s ručením omezeným, v nichž má stát nebo územní samosprávný celek

kapitálovou účast, s níž je spojena nadpoloviční většina hlasovacích práv na valné hromadě, členové správní rady či představenstva státních podniků nebo podniků zřizovaných územními samosprávnými celky, předsedové a místopředsedové politických stran, neplacení konzultanti, asistenti a poradci volených zástupců a osob zastávajících politické funkce, znalci jmenovaní výbory Parlamentu Litevské republiky, členové kolegií ministrů, členové Rady pro povinné zdravotní pojištění, neplacení poradci Rady pro povinné zdravotní pojištění, členové Národní zdravotní rady, lékaři, zubní lékaři a farmaceuti pracující v rozpočtových nebo veřejných orgánech státu nebo územní samosprávy, ve státních podnicích a veřejných podnicích zřizovaných územními samosprávnými celky nebo v podnicích, v nichž má stát nebo územní samosprávný celek kapitálovou účast, s níž je spojena nadpoloviční většina hlasovacích práv na valné hromadě, držitelé licence k provozu zdravotnického zařízení nebo lékárny, jakož i členové komisí pro zadávání veřejných zakázek, osoby pověřené ředitelem veřejného zadavatele k zadávání zakázek ve zjednodušeném řízení a znalci účastníci se zadávacích řízení na veřejné zakázky [vyjma údajů obsažených v prohlášeních osob, jejichž údaje jsou ze zákona předmětem utajení nebo které působí ve zpravodajských službách, kontrarozvědných službách nebo v orgánech činných v trestním řízení]. Pozbude-li osoba, jejíž údaje jsou veřejné, postavení osoby povinné předložit prohlášení, odstraní Ústřední komise na žádost dotyčné osoby její prohlášení ze svých internetových stránek.

2. Následující údaje poskytnuté v prohlášeních nelze zveřejnit: osobní identifikační číslo, číslo sociálního zabezpečení, zvláštní osobní údaje, jakož i ostatní informace, jejichž zpřístupnění zákon zakazuje. Kromě toho se nezveřejňují údaje o druhé straně transakce, pokud je jí fyzická osoba.“

31 Článek 22 zákona o slučitelnosti zájmů, nadepsaný „Orgány a zaměstnanci pověření kontrolou“, stanoví:

„Způsob, jakým osoby, na které se vztahuje, uplatňují tento zákon, je kontrolován:

- 1) [Ústřední komisí];
- 2) řediteli institucí či organizací státu nebo územních samosprávných celků, nebo jejich řádně zmocněnými zástupci;
- 3) ředitelem veřejného zadavatele nebo jím náležitě zmocněnými osobami (pokud jde o členy komisí pro zadávání veřejných zakázek, osoby pověřené ředitelem veřejného zadavatele zadávat zakázky ve zjednodušeném řízení a znalce účastníci se zadávacího řízení);
- 4) dalšími státními orgány v souladu s ustanoveními tohoto zákona.

[...]

3. Existují-li podložené informace o tom, že určitá osoba nedodržuje požadavky stanovené tímto zákonem, ředitelé nebo jejich řádně zmocnění zástupci, instituce či organizace státu nebo územních samosprávných celků, nebo kolektivně řízené instituce státu či územních samosprávných celků vyšetří z vlastního podnětu nebo na pokyn [Ústřední komise] služební činnost osoby pracující ve veřejné službě. [Ústřední komise] je informována o závěrech vyšetřování; má pravomoc posoudit, zda je hodnocení chování dotčené osoby provedené ve vyšetřovací zprávě v souladu s ustanoveními tohoto zákona. [...]

32 Článek 2 odst. 5 zákona Litevské republiky o slučitelnosti veřejných a soukromých zájmů, ve znění platném od 1. ledna 2020 (dále jen „novelizovaný zákon o slučitelnosti zájmů“), který definuje pojem „osoby pracující ve veřejné službě“, již mezi tyto osoby neřadí osoby pracující ve veřejnoprávních sdruženích nebo organizacích financovaných ze státního rozpočtu, ze státních fondů nebo z rozpočtu nebo fondů územního samosprávného celku, které mají správní pravomoci.

33 Článek 4 odst. 3 novelizovaného zákona o slučitelnosti zájmů stanoví:

„Ustanovení tohoto zákona týkající se prohlášení o soukromých zájmech a článků 11 a 13 tohoto zákona se použijí rovněž:

[...]

8) ředitelům veřejných zadavatelů nebo veřejných institucí (dále jen společně ‚veřejný zadavatel‘), členům komisí zadavatele pro zadávání veřejných zakázek, osobám pověřeným ředitelem veřejného zadavatele k zadávání zakázek ve zjednodušeném řízení, znalcům účastnícím se zadávacího řízení na veřejné zakázky, iniciátorům koncese [...] veřejného zadavatele v odvětví zásobování, zpracování odpadních vod, energetiky, dopravy nebo pošty;

[...]“

34 Článek 2 odst. 8 Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas Nr. I-1374 (zákon Litevské republiky č. I-1374 o právní ochraně osobních údajů) ze dne 11. června 1996 (Žin., 1996, č. 63–1479, ve znění platném do 16. července 2018, stanovil:

„ ‚Zvláštními osobními údaji‘ se rozumějí údaje o rasovém či etnickém původu, politickém, náboženském, filozofickém nebo jiném přesvědčení, členství v odborech, zdraví, sexuálním životě osoby, jakož i informace o odsouzení této osoby v trestním řízení.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

35 Ústřední komise je orgánem veřejné moci, který je pověřen zejména dohledem nad uplatňováním zákona o slučitelnosti zájmů, a konkrétně shromažďováním prohlášení o soukromých zájmech a zajištěním jejich kontroly.

36 OT zastává funkci ředitele QP, litevské veřejnoprávní organizace zabývající se ochranou životního prostředí, která je příjemcem veřejných prostředků.

37 Rozhodnutím ze dne 7. února 2018 konstatovala Ústřední komise, že OT nepředložil prohlášení o soukromých zájmech, čímž porušil čl. 3 odst. 2 a čl. 4 odst. 1 zákona o slučitelnosti zájmů.

38 Dne 6. března 2018 podal OT k předkládajícímu soudu žalobu na neplatnost tohoto rozhodnutí.

39 Na podporu své žaloby OT tvrdí, že nepatří mezi osoby, na které se vztahuje povinnost předkládat prohlášení o soukromých zájmech podle čl. 2 odst. 1 zákona o slučitelnosti zájmů. QT totiž ve funkci ředitele OP nemá pravomoci veřejné správy a nezaručuje poskytování veřejné služby obyvatelstvu. QP jakožto nevládní organizace mimoto vykonává činnost nezávisle na orgánech veřejné moci.

- 40 I kdyby měl OT povinnost předložit prohlášení o soukromých zájmech, tvrdí, že jeho zveřejnění by v každém případě zasahovalo jak do jeho práva na respektování soukromého života, tak do práva ostatních osob, které by byl případně povinen uvést ve svém prohlášení.
- 41 Ústřední komise tvrdí, že OT byl pověřen správními pravomocemi v rámci organizace, jež je příjemcem financování ze strukturálních fondů Unie a rozpočtu litevského státu, a měl tudíž povinnost předložit prohlášení o soukromých zájmech, i když nebyl úředníkem a i za předpokladu, že nevykonával pravomoci veřejné správy. Ústřední komise dále uvádí, že zveřejnění takového prohlášení sice může představovat zásah do soukromého života dotyčného a jeho manželky, avšak je stanoveno zákonem o slučitelnosti zájmů.
- 42 Předkládající soud má pochybnosti o slučitelnosti režimu stanoveného zákonem o slučitelnosti zájmů s čl. 6 odst. prvním pododstavcem písm. c) a e) a odst. 3 GDPR, jakož i s čl. 9 odst. 1 tohoto nařízení. Má za to, že osobní údaje obsažené v prohlášení o soukromých zájmech mohou odhalovat informace o soukromém životě osoby povinné předložit prohlášení a její/ho manžela/manželky, druhu/družky či partnera/partnerky, jakož i jejich dětí, takže jejich zveřejnění může porušit právo dotyčných osob na respektování jejich soukromého života. Tyto údaje by totiž mohly odhalit zvláště citlivé informace, jako například skutečnost, že dotyčná osoba žije v nesezdaném soužití nebo s osobou stejného pohlaví, jejichž zveřejnění by mohlo způsobit značné nepříjemnosti v soukromém životě těchto osob. Údaje o přijatých darech a transakcích uskutečněných osobou povinnou předložit prohlášení a jejím manželem/její manželkou, druhem/družkou či partnerem/partnerkou rovněž odhalují určité podrobnosti o jejich soukromém životě. Údaje o blízkých osobách nebo známých osoby povinné předložit prohlášení, které mohou být příčinou střetu zájmů, kromě toho odhalují informace o rodině osoby povinné předložit prohlášení a o jejich osobních vztazích.
- 43 Předkládající soud má za to, že i když je cílem zákona o slučitelnosti zájmů zajistit dodržování zásady transparentnosti při výkonu veřejné funkce, a to zejména při přijímání rozhodnutí ve veřejném zájmu, zveřejnění skutečností, které mohou ovlivnit přijímání takových rozhodnutí, na internetu není k dosažení uvedeného cíle nezbytné. Poskytování osobních údajů subjektům uvedeným v článku 5 tohoto zákona, jakož i kontrola, kterou mají za úkol orgány uvedené v článku 22 uvedeného zákona, totiž podle něj jsou dostatečnými opatřeními k zajištění uskutečnění uvedeného cíle.
- 44 Za těchto podmínek se Vilniaus apygardos administracinis teismas (Krajský správní soud ve Vilniusu, Litva) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Musí být podmínka stanovená v čl. 6 odst. 1 [prvním pododstavci] písm. e) [GDPR], že zpracování [osobních údajů] je nezbytné pro splnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce, s ohledem na požadavky stanovené v čl. 6 odst. 3 uvedeného nařízení, včetně požadavku, že právo členského státu musí splňovat cíl veřejného zájmu a musí být přiměřené sledovanému legitimnímu cíli, a rovněž s ohledem na články 7 a 8 [Listiny], vykládána v tom smyslu, že vnitrostátní právo nesmí vyžadovat sdělení údajů obsažených v prohlášení o soukromých zájmech a jejich zveřejnění na stránkách správce údajů – [Ústřední komise] – a tedy zpřístupnění těchto údajů všem osobám, které mají přístup k internetu?

- 2) Musí být zákaz zpracování zvláštních kategorií osobních údajů stanovený v čl. 9 odst. 1 [GDPR] s ohledem na podmínky stanovené v čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení, včetně podmínky stanovené [pod písm. g) uvedeného ustanovení], že zpracování musí být nezbytné z důvodu významného veřejného zájmu na základě práva Unie nebo členského státu, které musí být přiměřené sledovanému cíli, musí dodržovat podstatu práva na ochranu údajů a musí poskytovat vhodné a konkrétní záruky pro ochranu základních práv a zájmů subjektu údajů, jakož i s ohledem na články 7 a 8 Listiny, vykládan v tom smyslu, že vnitrostátní právo nesmí vyžadovat sdělení údajů obsažených v prohlášeních o soukromých zájmech, které by mohly odhalovat osobní údaje včetně údajů, na jejichž základě je možné zjistit politické názory osoby, její členství v odborech, sexuální orientaci a jiné osobní informace, a jejich zveřejnění na stránkách správce údajů – [Ústřední komise] – a tedy zpřístupnění těchto údajů všem osobám, které mají přístup k internetu?“

K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 45 Litevská vláda a Evropská komise uvedly, že v důsledku změny zákona o slučitelnosti zájmů, která vstoupila v platnost dne 1. ledna 2020, již žalobce v původním řízení nespadá do osobní působnosti tohoto zákona.
- 46 Komise kromě toho poznamenává, že v rozsudku ze dne 20. září 2018 Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (Ústavní soud Litevské republiky), na který se obrátil předkládající soud za účelem posouzení ústavnosti některých ustanovení zákona o slučitelnosti zájmů, konstatoval, že článek 10 tohoto zákona, který ukládá povinnost zveřejnit údaje o soukromých zájmech, není ve sporu v původním řízení dotčen.
- 47 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury je postup zavedený článkem 267 SFEU nástrojem spolupráce mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy, díky němuž Soudní dvůr poskytuje vnitrostátním soudům výklad unijního práva, jenž je pro ně nezbytný k vyřešení sporů, které tyto soudy mají rozhodnout (rozsudek ze dne 12. března 1998, Djabali, C-314/96, EU:C:1998:104, bod 17, a usnesení ze dne 3. prosince 2020, Fedasil, C-67/20 až C-69/20, nezveřejněné, EU:C:2020:1024, bod 18).
- 48 Podle ustálené judikatury Soudního dvora také platí, že se na otázky týkající se výkladu unijního práva položené vnitrostátním soudem v právním a skutkovém rámci, který tento soud vymezí v rámci své odpovědnosti a jehož správnost nepřísluší Soudnímu dvoru ověřovat, vztahuje domněnka relevance. Soudní dvůr může odmítnout rozhodnutí o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jedná-li se o hypotetický problém nebo také nedisponuje-li Soudní dvůr skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (rozsudek ze dne 22. února 2022, Stichting Rookpreventie Jeugd a další, C-160/20, EU:C:2022:101, bod 82, jakož i citovaná judikatura).
- 49 V projednávané věci je třeba uvést, že v odpověď na žádost o informace zaslanou Soudním dvorem předkládající soud upřesnil, že legalita rozhodnutí dotčeného ve věci v původním řízení musí být posuzována s ohledem na ustanovení vnitrostátních právních předpisů platných ke dni přijetí tohoto rozhodnutí. Podle zákona o slučitelnosti zájmů přitom patřily mezi osoby, jež musely předložit prohlášení o soukromých zájmech, osoby pracující ve veřejnoprávních sdruženích nebo organizacích financovaných ze státního rozpočtu, ze státních fondů nebo z rozpočtu nebo fondů územního samosprávného celku, které mají správní pravomoci.

- 50 Předkládající soud kromě toho uvedl, že žalobce v původním řízení již sice nemůže být považován za osobu pracující ve veřejné službě ve smyslu novelizovaného zákona o slučitelnosti zájmů, avšak může spadat do kategorie osob uvedené v čl. 4 odst. 3 bodě 8 tohoto zákona, a z tohoto důvodu může mít povinnost předložit prohlášení o soukromých zájmech.
- 51 Předkládající soud dále upřesnil, že rozsudek Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (Ústavní soud Litevské republiky) ze dne 20. září 2018, kterým tento soud prohlásil za nepřijatelný návrh předkládajícího soudu, jímž jej onen soud vyzval, aby rozhodl o souladu čl. 10 odst. 1 a 2 zákona o slučitelnosti zájmů s Ústavou Litevské republiky a ústavní zásadou proporcionality, nemá vliv na věc v původním řízení, neboť otázka, kterou je třeba řešit v původním řízení, se netýká veřejnosti údajů poskytnutých v prohlášeních o soukromých zájmech, nýbrž povinnosti takové prohlášení předložit.
- 52 V tomto ohledu předkládající soud upřesnil, že otázka, kterou je třeba rozhodnout ve věci v původním řízení, se sice týká, jak uvedl Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (Ústavní soud Litevské republiky), případného porušení čl. 3 odst. 2 a čl. 4 odst. 1 tohoto zákona z důvodu, že žalobce v původním řízení nesplnil povinnost předložit prohlášení o soukromých zájmech, avšak k ověření legality rozhodnutí dotčeného ve věci v původním řízení je nutné zohlednit nevyhnutelné důsledky takového prohlášení vyplývající z uplatnění uvedeného článku 10. tj. zveřejnění určitých údajů obsažených v prohlášení o zájmech na internetové stránce Ústřední komise, přičemž tento žalobce na podporu své žaloby na zrušení tohoto rozhodnutí tvrdí, že je zveřejnění těchto údajů protiprávní.
- 53 S ohledem na informace poskytnuté předkládajícím soudem nepostačují skutečnosti uvedené litevskou vládou a Komisí k vyvrácení domněnky relevance, která se vztahuje na položené otázky, a nelze mít za to, že požadovaný výklad ustanovení unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, ani že se jedná o hypotetický problém, jelikož předkládající soud může tento výklad zohlednit pro účely přijetí rozhodnutí. Soudní dvůr mimoto disponuje skutkovými a právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny.
- 54 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je tedy přípustná.

K předběžným otázkám

***K právu použitelnému* ratione temporis**

- 55 V rámci svých otázek žádá předkládající soud o výklad GDPR. Podle čl. 99 odst. 2 GDPR se toto nařízení stalo použitelným dne 25. května 2018, kdy podle jeho čl. 94 odst. 1 zrušilo směrnici 95/46.
- 56 Rozhodnutí dotčené ve věci v původním řízení, které bylo přijato Ústřední komisí dne 7. února 2018, se tudíž řídilo směrnicí 95/46.
- 57 Ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, však vyplývá, že Ústřední komise tímto rozhodnutím vytkla žalobci v původním řízení, že v rozporu se zákonem o slučitelnosti zájmů nepředložil prohlášení o soukromých zájmech. Za těchto podmínek není s ohledem na informace uvedené v bodě 50 tohoto rozsudku a vzhledem k neexistenci důkazů o tom, že žalobce v původním řízení

podal takové prohlášení před 25. květnem 2018, kdy se GDPR stalo použitelným, vyloučeno, že se toto nařízení použije *ratione temporis* na spor v původním řízení, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

- 58 Kromě toho není namístě rozlišovat mezi ustanoveními směrnice 95/46 a GDPR zmiňovanými v obou předběžných otázkách, tak jak byly přeformulovány, jelikož tato ustanovení musí být pro účely výkladu, který Soudní dvůr v rámci projednávané věci poskytne, považována za ustanovení s podobným normativním obsahem (obdobně viz rozsudek ze dne 21. listopadu 2013, *Dixons Retail*, C-494/12, EU:C:2013:758, bod 18).
- 59 Za účelem poskytnutí užitečných odpovědí na otázky položené předkládajícím soudem je tudíž třeba tyto otázky zkoumat na základě směrnice 95/46 i GDPR.

K první otázce

- 60 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 7 písm. c) a e) směrnice 95/46 a čl. 6 odst. 1 první pododstavec písm. c) a e) a odst. 3 GDPR vykládány s ohledem na články 7 a 8 Listiny v tom smyslu, že brání vnitrostátnímu ustanovení, které stanoví, že se na internetu zveřejňují osobní údaje obsažené v prohlášeních o soukromých zájmech, které musí každý ředitel organizace, jež je příjemcem veřejných prostředků, předložit vnitrostátnímu orgánu pověřenému shromažďováním těchto prohlášení a kontrolou jejich obsahu.
- 61 Úvodem je třeba připomenout, že podle čl. 1 odst. 1 směrnice 95/46 ve spojení s bodem 10 odůvodnění této směrnice a podle čl. 1 odst. 2 GDPR ve spojení s body 4 a 10 odůvodnění tohoto nařízení je cílem této směrnice a tohoto nařízení zejména zajistit vysokou úroveň ochrany základních práv a svobod fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů, přičemž toto právo je rovněž uznáno v článku 8 Listiny a úzce souvisí s právem na respektování soukromého života zakotveným v jejím článku 7.
- 62 Za tímto účelem kapitola II směrnice 95/46, jakož i kapitoly II a III GDPR stanoví zásady, jimiž se řídí zpracování osobních údajů, jakož i práva subjektu údajů, která musí respektovat. Veškeré zpracování osobních údajů muselo být před použitelností GDPR v souladu se zásadami pro kvalitu údajů a oprávněnost jejich zpracování, které jsou zakotveny v člancích 6 a 7 této směrnice, a od použitelnosti GDPR se zásadami pro zpracování údajů a podmínkami pro zákonnost zpracování údajů stanovenými v člancích 5 a 6 tohoto nařízení [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 22. června 2021, *Latvijas Republikas Saeima (Trestné body)*, C-439/19, EU:C:2021:504, bod 96, a ze dne 24. února 2022, *Valsts ieņēmumu dienests (Zpracování osobních údajů pro daňové účely)*, C-175/20, EU:C:2022:124, bod 50].
- 63 V projednávané věci čl. 10 odst. 1 zákona o slučitelnosti zájmů stanoví, že Ústřední komise zveřejní na svých internetových stránkách informace uvedené v prohlášeních o soukromých zájmech předložených osobami ve veřejné funkci uvedenými v tomto ustanovení, jejichž obsah je vymezen v čl. 6 odst. 1 tohoto zákona, s výjimkou informací, které jsou uvedeny v čl. 10 odst. 2 uvedeného zákona.
- 64 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že otázky položené Soudnímu dvoru se týkají pouze zveřejňování informací uvedených v prohlášení o soukromých zájmech na internetové stránce Ústřední komise, které je povinen předložit ředitel organizace, jež je příjemcem veřejných prostředků, a nikoli povinnosti předložit prohlášení jako takové nebo zveřejňování prohlášení o zájmech za jiných okolností.

- 65 Vzhledem k tomu, že se informace zveřejňované na internetových stránkách Ústřední komise týkají fyzických osob identifikovaných jménem a příjmením, představují v tomto ohledu osobní údaje ve smyslu čl. 2 písm. a) směrnice 95/46 a čl. 4 bodu 1 GDPR, přičemž okolnost, že uvedené informace jsou poskytovány v souvislosti s profesní činností osoby povinné předložit prohlášení, nemůže vést k tomu, že nebudou kvalifikovány jako osobní údaje (rozsudek ze dne 9. března 2017, Manni, C-398/15, EU:C:2017:197, bod 34 a citovaná judikatura). Úkon spočívající v uvedení osobních údajů na internetové stránce mimoto představuje zpracování ve smyslu čl. 2 písm. b) směrnice 95/46 a čl. 4 bodu 2 GDPR (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 1. října 2015, Weltimmo, C-230/14, EU:C:2015:639, bod 37), za něž Ústřední komise odpovídá ve smyslu čl. 2 písm. d) směrnice 95/46 a čl. 4 bodu 7 GDPR (obdobně viz rozsudek ze dne 22. června 2021, Latvijas Republikas Saeima (Trestné body) (C-439/19, EU:C:2021:504, bod 101).
- 66 Po tomto upřesnění je třeba zkoumat, zda čl. 7 směrnice 95/46 a čl. 6 GDPR vykládané ve světle článků 7 a 8 Listiny brání tomu, aby byla na internetu zveřejněna část osobních údajů obsažených v prohlášení o soukromých zájmech, které je povinen předložit každý ředitel takové organizace financované z veřejných prostředků, jako je organizace uvedená v článku 10 zákona o slučitelnosti zájmů.
- 67 Článek 7 směrnice 95/46 a čl. 6 odst. 1 první pododstavec GDPR stanoví taxativní a omezující výčet případů, v nichž lze zpracování osobních údajů považovat za zákonné. Aby mohlo být zpracování považováno za zákonné, musí jít o jeden z případů stanovených v těchto ustanoveních [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. června 2021, Latvijas Republikas Saeima (Trestné body) (C-439/19, EU:C:2021:504, bod 99 a citovaná judikatura].
- 68 Podle článku 7 písm. e) směrnice 95/46 a čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce písm. e) GDPR, které předkládající soud zmiňuje ve své první otázce, je přípustné zpracování, které je nezbytné k výkonu úkolu ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce údajů. Podle čl. 7 písm. c) této směrnice a čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce písm. c) tohoto nařízení, na který tento soud odkázal v odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, je kromě toho přípustné i zpracování, které je nezbytné pro splnění právní povinnosti, která se na správce vztahuje.
- 69 Článek 6 odst. 3 GDPR upřesňuje ohledně těchto dvou případů přípustného zpracování, že zpracování musí být založeno na unijním právu nebo na právu členského státu, které se na správce vztahuje, a že tento právní základ musí odpovídat cíli veřejného zájmu a být přiměřený sledovanému legitimnímu cíli. Vzhledem k tomu, že tyto požadavky odrážejí požadavky vyplývající z čl. 52 odst. 1 Listiny, musí být vykládány ve světle posledně uvedeného ustanovení a použity *mutatis mutandis* na čl. 7 písm. c) a e) směrnice 95/46.
- 70 Je totiž třeba připomenout, že základní práva na respektování soukromého života a na ochranu osobních údajů zakotvená v člancích 7 a 8 Listiny nejsou absolutními výsadami, ale musí být nahlížena v souvislosti s jejich funkcí ve společnosti a musí být v rovnováze s ostatními základními právy. Základní práva lze omezit, pokud je omezení v souladu s čl. 52 odst. 1 Listiny stanoveno zákonem a respektuje podstatu těchto práv a zásadu proporcionality. Podle posledně uvedené zásady mohou být omezení zavedena pouze tehdy, když jsou nezbytná a skutečně odpovídají cílům obecného zájmu, které uznává Unie, nebo potřebě ochrany práv a svobod druhého. Musí být činěna v mezích toho, co je nezbytně nutné, a právní úprava, která s sebou přináší dotčený zásah, musí stanovit jasná a přesná pravidla pro rozsah a použití předmětného opatření [rozsudek ze dne 22. června 2021, Latvijas Republikas Saeima (Trestné body) (C-439/19, EU:C:2021:504, bod 105 a citovaná judikatura].

- 71 Vzhledem k tomu, že v projednávané věci povinnost zveřejnit na internetových stránkách Ústřední komise část osobních údajů uvedených v prohlášení o soukromých zájmech, které je povinen předložit každý ředitel organizace, jež je příjemcem veřejných prostředků, vyplývá z právní normy členského státu, která se vztahuje na Hlavní komisi, a sice z článku 10 zákona o slučitelnosti zájmů, je toto zpracování nezbytné k dodržení právní povinnosti, která se na orgán vztahuje jakožto na správce údajů, a spadá tedy pod první případ v čl. 7 písm. c) směrnice 95/46 a čl. 6 odst. 1 prvním pododstavci písm. c) GDPR. Za těchto podmínek není nutné určit, zda toto zpracování spadá rovněž pod případ uvedený v čl. 7 písm. e) této směrnice a v čl. 6 odst. 1 prvním pododstavci písm. e) tohoto nařízení.
- 72 Jak kromě toho vyplývá z bodu 63 tohoto rozsudku, článek 10 zákona o slučitelnosti zájmů vymezuje rozsah omezení výkonu práva na ochranu osobních údajů, takže zásah, ke kterému tím dochází, musí být považován za zásah stanovený zákonem ve smyslu čl. 52 odst. 1 Listiny [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. února 2022, Valsts ieņēmumu dienests (Zpracování osobních údajů pro daňové účely), C-175/20, EU:C:2022:124, bod 54].
- 73 Jak však bylo upřesněno v bodě 69 tohoto rozsudku, je ještě třeba, aby článek 10 zákona o slučitelnosti zájmů jakožto právní základ pro zpracování údajů dotčené ve věci v původním řízení splňoval ostatní požadavky vyplývající z čl. 52 odst. 1 Listiny a čl. 6 odst. 3 GDPR, a zejména aby odpovídal cíli veřejného zájmu a byl přiměřený sledovanému legitimnímu cíli.
- 74 V projednávaném případě z článku 1 zákona o slučitelnosti zájmů vyplývá, že přijetím zásady transparentnosti prohlášení o zájmech tento zákon usiluje o zajištění toho, že při přijímání rozhodnutí osobami pracujícími ve veřejné službě převáží veřejný zájem, o zaručení nestrannosti těchto rozhodnutí a předejití střetu zájmů, jakož i výskytu a rozmachu korupce ve veřejné službě.
- 75 Takové cíle jsou tím, že spočívají v posilování záruk poctivosti a nestrannosti osob s rozhodovací pravomocí ve veřejném sektoru, v předcházení střetům zájmů a v boji proti korupci ve veřejném sektoru, nesporně ve veřejném zájmu, a potažmo legitimní.
- 76 Dbaní na to, aby osoby s rozhodovací pravomocí ve veřejném sektoru vykonávaly funkci nestranným a objektivním způsobem, a zabránit tomu, aby byly ovlivňovány soukromými zájmy, má totiž zajistit řádnou správu věci veřejných a veřejného majetku.
- 77 Boj proti korupci je mimoto cílem, k němuž se členské státy zavázaly jak na mezinárodní, tak na unijní úrovni.
- 78 Na úrovni Unie konkrétně členské státy přistoupily k Úmluvě o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie, podle níž je každý členský stát povinen přijmout opatření nezbytná k tomu, aby byla trestně stíhána pasivní i aktivní korupce na straně státních zaměstnanců.
- 79 Na mezinárodní úrovni článek 1 Úmluvy Organizace spojených národů o boji proti korupci stanoví, že jejím cílem je zejména účinněji a efektivněji prosazovat a posilovat opatření k prevenci a potírání korupce a prosazovat integritu, odpovědnost, řádné spravování veřejných záležitostí a řádné zacházení s veřejným majetkem. Za tímto účelem čl. 7 odst. 4 uvedené úmluvy stanoví, že „[k]aždá smluvní strana bude v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva usilovat o přijetí, udržení a posílení systémů, jež podporují průhlednost a brání konfliktům zájmu“.

- 80 Z výše uvedeného vyplývá, že zpracování osobních údajů na základě zákona o slučitelnosti zájmů směřuje k naplnění cílů obecného zájmu uznaných Unií ve smyslu čl. 52 odst. 1 Listiny a cílů veřejného zájmu ve smyslu čl. 6 odst. 3 GDPR, které jsou tedy legitimní.
- 81 V souladu s těmito ustanoveními tedy cíle uvedené v bodech 74 a 75 tohoto rozsudku umožňují omezení výkonu práv zaručených články 7 a 8 Listiny, zejména pokud tato omezení skutečně odpovídají těmto cílům a jsou uvedeným cílům přiměřená.
- 82 Za těchto podmínek je třeba ověřit, zda zpřístupnění části osobních údajů obsažených v prohlášení o soukromých zájmech, které je povinen předložit Hlavní komisi každý ředitel organizace, jež je příjemcem veřejných prostředků, na internetové stránce tohoto orgánu, je způsobilé dosáhnout cílů obecného zájmu vymezených v článku 1 zákona o slučitelnosti zájmů a nepřekračuje meze toho, co je k dosažení těchto cílů nezbytné [obdobně viz rozsudek ze dne 22. června 2021, Latvijsas Republikas Saeima (Trestné body) (C-439/19, EU:C:2021:504, bod 109)].
- 83 Pokud jde nejprve o otázku, zda je zveřejnění osobních údajů obsažených v prohlášeních o soukromých zájmech na internetových stránkách Ústřední komise s to zajistit dosažení cíle obecného zájmu vymezeného v článku 1 zákona o slučitelnosti zájmů, je třeba uvést, že zpřístupnění některých osobních údajů obsažených v prohlášeních o soukromých zájmech osob s rozhodovací pravomocí ve veřejném sektoru na internetu, které umožňuje odhalit existenci případných střetů zájmů, jež by mohly mít vliv na výkon jejich funkce, je způsobilé motivovat je k nestrannému jednání. Takové uplatnění zásady transparentnosti tak je způsobilé předejít střetům zájmů a korupci a zvýšit odpovědnost aktérů ve veřejném sektoru, a posílit tak důvěru občanů ve veřejnou činnost.
- 84 Opatření dotčené ve věci v původním řízení se tedy jeví jako způsobilé přispět k uskutečnění cílů obecného zájmu, které sleduje.
- 85 Pokud jde dále o požadavek nezbytnosti, z bodu 39 odůvodnění nařízení GDPR vyplývá, že tento požadavek je naplněn, pokud lze sledovaného cíle obecného zájmu přiměřeně dosáhnout stejně účinným způsobem jinými prostředky, které by méně zasahovaly do základních práv subjektů údajů, zejména do práva na respektování soukromého života a na ochranu osobních údajů, která jsou zaručena v člancích 7 a 8 Listiny, přičemž výjimky ze zásady ochrany takových údajů a její omezení musí být činěny v mezích toho, co je naprosto nezbytné [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. června 2021, Latvijsas Republikas Saeima (Trestné body) (C-439/19, EU:C:2021:504, bod 110 a citovaná judikatura]. V projednávané věci je proto třeba ověřit, zda by cíle spočívajícího v předcházení střetům zájmů a korupci ve veřejném sektoru důrazem na poctivost a nestrannost odpovědných osob mohlo být přiměřeně dosaženo stejně účinným způsobem jinými prostředky, které by méně zasahovaly do práva na respektování soukromého života a na ochranu osobních údajů ředitelů organizací, které jsou příjemci veřejných prostředků.
- 86 Toto posouzení musí být provedeno s přihlédnutím ke všem právním a skutkovým okolnostem v dotyčném členském státě, jako je existence jiných opatření určených k předcházení střetům zájmů a boji proti korupci, míra takových střetů a korupce ve veřejné službě, jakož i povaha dotčených informací a význam funkcí vykonávaných osobou povinnou předložit prohlášení, zejména její hierarchické postavení, rozsah pravomocí veřejné správy, které jsou jí případně svěřeny, a pravomoci, které má v otázkách využívání a správy veřejných prostředků.

- 87 V projednávaném případě je třeba zaprvé uvést, jak vyplývá z bodu 43 tohoto rozsudku, že předkládající soud má patrně za to, že povinnost deklarovat soukromé zájmy orgánům uvedeným v člancích 5 a 22 zákona o slučitelnosti zájmů, jakož i kontrola dodržování této povinnosti a obsahu tohoto prohlášení těmito orgány umožňuje dosáhnout cílů sledovaných tímto zákonem, tj. předcházení střetům zájmů a boj proti korupci ve veřejném sektoru, stejně účinným způsobem.
- 88 Podle vysvětlení poskytnutých předkládajícím soudem je jedním z hlavních argumentů předložených Ústřední komisí v původním řízení za účelem odůvodnění toho, že jsou prohlášení o soukromých zájmech zveřejňována, skutečnost, že nemá k dispozici dostatečné lidské zdroje pro účinnou kontrolu všech prohlášení, která jí jsou předkládána.
- 89 Je však třeba zdůraznit, že nedostatek prostředků na straně orgánů veřejné moci nemůže v žádném případě představovat legitimní důvod, který by mohl odůvodnit zásah do základních práv zaručených Listinou.
- 90 Je třeba si rovněž položit otázku, zda je pro dosažení cílů obecného zájmu uvedených v článku 1 zákona o slučitelnosti zájmů nezbytně nutné, aby se na ředitele organizací, které jsou příjemci veřejných prostředků, vztahovala stejně jako na ostatní kategorie funkcí uvedených ve výčtu v čl. 10 odst. 1 tohoto zákona zveřejňovací povinnost, kterou tento zákon stanoví.
- 91 Litevská vláda v tomto ohledu před Soudním dvorem uvedla, že povinnost předložit prohlášení o nestrannosti, které tito ředitelé podléhají na základě vnitrostátního práva, je dostatečná k dosažení cílů zákona o slučitelnosti zájmů, a že tudíž použití článku 10 tohoto zákona na ně až do nabytí účinnosti novelizovaného zákona o slučitelnosti zájmů dne 1. ledna 2020, překračovalo meze toho, co bylo nezbytně nutné s ohledem na tyto cíle.
- 92 Zadruhé, i kdyby se zveřejnění osobních údajů dotčených ve věci v původním řízení jevílo jako nezbytné k dosažení cílů sledovaných zákonem o slučitelnosti zájmů, je třeba uvést, že dotčené osobní údaje může shlédnout potenciálně neomezený počet osob. Ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, přitom nevyplývá, že litevský zákonodárce při přijímání tohoto ustanovení zkoumal, zda je neomezený přístup k těmto údajům zveřejňovaným na internetu nezbytně nutný, nebo zda by cílů sledovaných zákonem o slučitelnosti zájmů mohlo být dosaženo stejně účinným způsobem tím, že bude počet osob, které mohou tyto údaje zobrazit, omezen.
- 93 Zatřetí je v každém případě třeba připomenout, že podmínka týkající se nezbytnosti zpracování musí být zkoumána společně s takzvanou zásadou „minimalizace údajů“ zakotvenou v čl. 6 odst. 1 písm. c) směrnice 95/46, jakož i v čl. 5 odst. 1 písm. c) GDPR, podle níž musí být osobní údaje přiměřené, relevantní a omezené na nezbytný rozsah ve vztahu k účelu, pro který jsou zpracovávány (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. prosince 2019, Asociația de Proprietari bloc M5A-ScaraA, C-708/18, EU:C:2019:1064, bod 48).
- 94 Pouze údaje, jejichž zveřejnění může skutečně posílit záruku poctivosti a nestrannosti osob ve veřejné funkci, předcházet střetům zájmů a bojovat proti korupci ve veřejném sektoru, mohou být zpracovány takovým způsobem, jak stanoví čl. 10 odst. 1 zákona o slučitelnosti zájmů.
- 95 V projednávané věci z čl. 10 odst. 2 zákona o slučitelnosti zájmů, jakož i z vysvětlení poskytnutých předkládajícím soudem v odpověď na žádost o informace zaslanou Soudním dvorem vyplývá, že většina údajů, které musí být podle čl. 6 odst. 1 tohoto zákona uvedeny v prohlášení o soukromých zájmech, má být podle tohoto zákona zveřejněna na internetové stránce Ústřední komise, s výjimkou zejména osobních identifikačních čísel dotčených osob.

- 96 I když za účelem předcházení střetům zájmů a korupci ve veřejném sektoru může být v tomto ohledu relevantní požadovat, aby v prohlášeních o soukromých zájmech byly uvedeny informace umožňující identifikovat osobu povinnou předložit prohlášení, jakož i informace o činnostech její/ho manžela či manželky, druhu/družky nebo partnera/partnerky, zpřístupnění jmenovitých údajů o manželovi/manželce, druhovi/družce či partnerovi/partnerce ředitele organizace, jež je příjemcem veřejných prostředků, jakož i o osobách blízkých nebo osobách, s nimiž se zná, které by mohly vést ke vzniku střetu zájmů, podle všeho to jde nad rámec toho, co je nezbytně nutné. Jak totiž uvedl generální advokát v bodě 66 svého stanoviska, nejeví se, že by sledovaných cílů veřejného zájmu nebylo možné dosáhnout, kdyby se pro účely zveřejnění uváděl pouze obecný pojem manžel/ka, druh/družka nebo případně partner/ka současně s příslušným označením zájmů, které posledně uvedené osoby mají v souvislosti se svou činností.
- 97 Nejeví se ani, že by systematické zveřejňování výčtu transakcí osoby povinné předložit prohlášení, jejichž hodnota je vyšší než 3 000 eur, bylo nezbytně nutné z hlediska sledovaných cílů.
- 98 Konečně je třeba připomenout, že při sledování cíle obecného zájmu nelze ztrácet ze zřetele skutečnost, že tento cíl je třeba uvést do souladu se základními právy dotčenými daným opatřením, a to vyváženým poměřením tohoto cíle s dotčenými právy (rozsudek ze dne 5. dubna 2022, Commissioner of An Garda Síochána a další, C-140/20, EU:C:2022:258, bod 52). V důsledku toho je pro účely posouzení přiměřenosti zpracování dotčeného ve věci v původním řízení třeba posoudit závažnost zásahu do základních práv na respektování soukromého života a ochranu osobních údajů, k němuž tímto zpracováním dochází, a ověřit, zda je význam cíle obecného zájmu sledovaného tímto zpracováním úměrný závažnosti zásahu.
- 99 Za účelem posouzení závažnosti tohoto zásahu je třeba zohlednit zejména povahu dotčených osobních údajů, a konkrétně pak případně citlivou povahu těchto údajů, jakož i povahu a konkrétní způsoby zpracování dotčených údajů, konkrétně počet osob, které mají přístup k těmto údajům, a podmínky pro přístup k těmto údajům (rozsudek ze dne 11. prosince 2019, Asociația de Proprietari bloc M5A-ScaraA, C-708/18, EU:C:2019:1064, bod 57).
- 100 V projednávaném případě je třeba uvést, že zveřejnění jmenovitých údajů o manželovi/manželce, partnerovi/partnerce či druhovi/družce osoby povinné předložit prohlášení nebo o osobách jí blízkých a známých na internetu, které mohou vést ke střetu zájmů, jakož i uvedení předmětu transakcí, jejichž hodnota přesahuje 3 000 eur, může odhalit informace o některých citlivých aspektech soukromého života subjektů údajů, včetně například jejich sexuální orientace. Vzhledem k tomu, že článek 10 zákona o slučitelnosti zájmů stanoví takové veřejné sdělování jmenovitých údajů o jiných osobách, než je osoba s rozhodovací pravomocí ve veřejném sektoru povinná předložit prohlášení, týká se rovněž osob, které toto postavení nemají a ve vztahu k nimž se cíle sledované tímto zákonem neuplatní stejným způsobem jako pro osobu povinnou předložit prohlášení.
- 101 Závažnost takového zásahu může být ještě zvýšena kumulativním účinkem osobních údajů, které jsou zveřejněny ve věci v původním řízení, jelikož jejich kombinace umožňuje učinit si zvláště podrobnou představu o soukromém životě dotčených osob [v tomto smyslu viz posudek 1/15 (Dohoda PNR mezi EU a Kanadou), ze dne 26. července 2017, EU:C:2017:592, bod 128].
- 102 Dále je nesporné, že toto zpracování vede k tomu, že jsou tyto osobní údaje volně přístupné na internetu široké veřejnosti, a tedy potenciálně neomezenému počtu osob.

- 103 Uvedené zpracování proto může umožnit osobám, které se z důvodů nesouvisejících s cílem obecného zájmu předcházet střetům zájmů a korupci ve veřejném sektoru snaží získat informace o osobní, majetkové a finanční situaci osoby povinné předložit prohlášení a jejích rodinných příslušnících, získat volný přístup k těmto údajům [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. června 2021, Latvijsas Republikas Saeima (Trestné body) (C-439/19, EU:C:2021:504, bod 118)].
- 104 Jak uvedl generální advokát v bodě 78 svého stanoviska, zveřejnění uvedených údajů může například vystavit dotčené osoby opakované cílené reklamě, obchodním nabídkám nebo případně riziku, že se stanou obětí trestného činu.
- 105 Takové zpracování osobních údajů uvedených v bodě 100 tohoto rozsudku, jako je zpracování dotčené ve věci v původním řízení, musí být tudíž považováno za závažný zásah do základních práv subjektů údajů na respektování soukromého života a na ochranu osobních údajů.
- 106 Závažnost tohoto zásahu musí být poměřena s významem cílů spočívajících v předcházení střetům zájmů a korupci ve veřejném sektoru.
- 107 V tomto ohledu považuje Soudní dvůr za užitečné za účelem připomenutí významu cíle boje proti korupci v rámci Unie zohlednit obsah zprávy Komise Radě a Evropskému parlamentu ze dne 3. února 2014, nazvané „Zpráva o boji proti korupci v EU“ [COM (2014) 38 final], podle níž má korupce dopady na dobrou správu, řádné řízení veřejných financí a konkurenční trhy brání hospodářskému rozvoji, podryvá demokracii a poškozují sociální spravedlnost a právní stát a může podkopávat důvěru občanů v demokratické instituce a postupy. Tato zpráva upřesňuje, že tímto jevem je dotčena celá Unie více či méně rozsáhlým způsobem v jednotlivých členských státech.
- 108 Trestněprávní úmluva o korupci přijatá Radou Evropy podobně v bodě 4 odůvodnění kvalifikuje korupci jako „[hrozbu pro] zákonnost, demokracii a lidská práva, [která] podryvá dobrý způsob vlády, zásady solidnosti a sociální spravedlnosti, zkresluje konkurenceschopnost, brzdí ekonomický rozvoj a ohrožuje stabilitu demokratických institucí a morální základy společnosti“.
- 109 S ohledem na výše uvedené je nesporné, že boj proti korupci má v Unii zásadní význam.
- 110 V tomto kontextu vyžaduje poměření zásahu v důsledku zveřejnění osobních údajů obsažených v prohlášeních o soukromých zájmech s cíli obecného zájmu spočívajícími v předcházení střetům zájmů a korupci ve veřejném sektoru, aby byl zohledněn zejména skutečný stav a rozsah korupce ve veřejné službě dotčeného členského státu, takže výsledek poměrování mezi těmito cíli a právy na respektování soukromého života a na ochranu osobních údajů subjektu údajů není pro všechny členské státy nutně stejný [obdobně viz rozsudek ze dne 24. září 2019, Google (Územní dosah odstranění odkazu z výsledků vyhledávání) (C-507/17, EU:C:2019:772, bod 67)].
- 111 Jak kromě toho vyplývá z bodu 86 tohoto rozsudku, pro účely tohoto poměrování musí být zejména zohledněna skutečnost, že se obecný zájem na zveřejňování osobních údajů může lišit v závislosti na důležitosti funkce zastávané osobou povinnou předložit prohlášení, a to zejména v závislosti na jejím hierarchickém postavení, rozsahu pravomocí veřejné správy, které jsou jí případně svěřeny, a pravomoci, které má v otázkách využívání a správy veřejných prostředků (obdobně viz rozsudek ze dne 13. května 2014, Google Spain a Google, C-131/12, EU:C:2014:317, bod 81).

- 112 Po tomto upřesnění je však nutno konstatovat, že zveřejňování většiny osobních údajů obsažených v prohlášeních o soukromých zájmech kteréhokoliv ředitele organizace, jež je příjemcem veřejných prostředků, o které se jedná ve sporu v původním řízení, nesplňuje požadavky na vyvážené poměření. Ve srovnání s deklarační povinností spojenou s kontrolou obsahu ze strany Ústřední komise, jejíž účinnost musí zajistit dotyčný členský stát tím, že uvedenému orgánu poskytne k tomuto účelu nezbytné prostředky, totiž takové zveřejňování údajů představuje podstatně závažnější porušení základních práv zaručených články 7 a 8 Listiny, které nemůže být kompenzováno případnými výhodami, jež by mohly plynout ze zveřejnění všech těchto údajů v rámci předcházení střetům zájmů a boji proti korupci.
- 113 Z informací ve spisu předloženém Soudnímu dvoru mimoto nevyplývá, že by vnitrostátní právní předpisy použitelné ve sporu v původním řízení upravily takové záruky proti riziku zneužití, jako jsou záruky uvedené v bodech 103 a 104 tohoto rozsudku.
- 114 Pokud však jde o údaje o členství osoby povinné předložit prohlášení nebo nejmenovité údaje o členství jejího manžela/ manželky, druha/družky, partnera či partnerky v podnicích, sdruženích či fondech, jakož i o údaje o jejich nezávislých činnostech a právnických osobách, jejichž jsou společníky nebo akcionáři, je třeba konstatovat, že transparentnost existence, či neexistence takových zájmů umožňuje občanům, jakož i hospodářským subjektům učinit si věrný obraz o finanční nezávislosti osob, které jsou nadány rozhodovací pravomocí při správě veřejných prostředků. Údaje o přijatých darech od jiných než blízkých osob, jejichž hodnota převyšuje 150 eur, kromě toho mohou odhalit korupční jednání.
- 115 Bude-li respektováno vyvážené poměření v závislosti na míře rozhodovací pravomoci osoby povinné předložit prohlášení a za předpokladu, že bude dodržena zásada minimalizace údajů, může být zveřejnění takových údajů obsažených v prohlášení o zájmech odůvodněno přínosem, který taková transparentnost má pro posílení záruk poctivosti a nestrannosti osob ve veřejné funkci při předcházení střetům zájmů a v boji proti korupci.
- 116 S ohledem na výše uvedené je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 7 písm. c) směrnice 95/46 a čl. 6 odst. 1 první pododstavec písm. c) a odst. 3 GDPR musí být s ohledem na články 7, 8 a čl. 52 odst. 1 Listiny vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že se na internetu zveřejňují prohlášení o soukromých zájmech, která musí předkládat každý ředitel organizace, jež je příjemcem veřejných prostředků, jsou-li takto zveřejňovány zejména jmenovité údaje o jeho manželce/manželovi, družce/druhovi či partnerce/partnerovi, jakož i o osobách blízkých či známých osobě povinné předložit prohlášení, které mohou vést ke střetu zájmů, nebo údaje o všech transakcích učiněných za posledních dvanáct kalendářních měsíců, jejichž hodnota přesahuje 3 000 eur.

K druhé otázce

- 117 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 8 odst. 1 směrnice 95/46 a čl. 9 odst. 1 GDPR vykládány v tom smyslu, že zveřejnění osobních údajů na internetových stránkách orgánu veřejné moci pověřeného shromažďováním a kontrolou obsahu prohlášení o soukromých zájmech, kterým může dojít k nepřímému odhalení politických názorů, údajů o členství v odborech či sexuální orientaci fyzické osoby, představuje zpracování zvláštních kategorií osobních údajů ve smyslu těchto ustanovení.

- 118 Podle článku 8 odst. 1 směrnice 95/46 a čl. 9 odst. 1 GDPR se zakazuje mimo jiné zpracování osobních údajů, které vypovídají o rasovém či etnickém původu, politických názorech, náboženském vyznání či filozofickém přesvědčení nebo členství v odborech, a zpracování údajů o sexuálním životě nebo sexuální orientaci fyzické osoby. Podle názvu těchto článků se jedná o zvláštní kategorie osobních údajů, přičemž tyto údaje jsou rovněž kvalifikovány jako „citlivé údaje“ v bodě 34 odůvodnění této směrnice, jakož i v bodě 10 odůvodnění tohoto nařízení.
- 119 V projednávaném případě sice osobní údaje, jejichž zveřejnění je povinné podle čl. 10 odst. 1 zákona o slučitelnosti zájmů, nejsou svou povahou citlivé údaje ve smyslu směrnice 95/46 a GDPR, avšak předkládající soud má za to, že ze jmenovitých údajů o manželovi/manželce, druhovi/družce či partnerovi/partnerce osoby povinné předložit prohlášení lze vyvodit určité informace o životě nebo sexuální orientaci této osoby a její/ho manžela/manželky, druha/družky či partnera/partnerky.
- 120 Za těchto podmínek je třeba určit, zda údaje, z nichž lze myšlenkovou asociací nebo dedukcí zjistit sexuální orientaci fyzické osoby, spadají do zvláštní kategorie osobních údajů ve smyslu čl. 8 odst. 1 směrnice 95/46 a čl. 9 odst. 1 GDPR.
- 121 V tomto ohledu je v souladu s ustálenou judikaturou pro výklad ustanovení unijního práva třeba vzít v úvahu nejen jeho znění, ale i jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí (rozsudek ze dne 21. prosince 2021, Bank Melli Iran, C-124/20, EU:C:2021:1035, bod 43 a citovaná judikatura).
- 122 Článek 8 odst. 1 směrnice 95/46 stanoví, že členské státy zakáží zpracování osobních údajů, které „odhalují“ rasový či etnický původ, politické názory, náboženské nebo filozofické přesvědčení, odborovou příslušnost, jakož i zpracování údajů „týkajících“ se zdraví a sexuálního života. Článek 9 odst. 1 GDPR stanoví, že je zakázáno zejména zpracování osobních údajů, které „vypovídají o“ rasovém nebo etnickém původu, politických názorech, náboženském nebo filozofickém přesvědčení nebo členství v odborech, jakož i zpracování údajů „o“ zdravotním stavu nebo údajů „o“ sexuálním životě nebo sexuální orientaci fyzické osoby.
- 123 Jak v podstatě uvedl generální advokát v bodě 85 svého stanoviska, i když použití slovesa „odhalovat“, resp. „vypovídat o“, v těchto ustanoveních je v souladu se zohledněním zpracování, které se netýká pouze údajů, jež jsou ze své podstaty citlivé, ale rovněž nepřímo umožňuje na základě myšlenkového pochodu spočívajícího v dedukci nebo spojení souvislostí odhalit informace takové povahy, použití předložky „o“ a přídavného jména „týkající se“ podle všeho implikuje, že je vyžadována přímější a bezprostřednější vazba mezi zpracováním a dotyčnými údaji posuzovanými z hlediska jejich vnitřní podstaty.
- 124 Takový výklad, který by vedl k rozlišování v závislosti na druhu dotčených citlivých údajů, by však nebyl v souladu s kontextuální analýzou těchto ustanovení a zejména s čl. 4 bodem 15 GDPR, podle něhož jsou „údaji o zdravotním stavu“ osobní údaje týkající se tělesného nebo duševního zdraví fyzické osoby, včetně údajů o poskytnutí zdravotních služeb, které „vypovídají“ o jejím zdravotním stavu, ani s bodem 35 odůvodnění tohoto nařízení, který uvádí, že mezi osobní údaje o zdravotním stavu by měly být zahrnuty veškeré údaje související se zdravotním stavem subjektu údajů, které „vypovídají“ o minulém, současném či budoucím tělesném nebo duševním zdraví subjektu údajů.

- 125 Široký výklad pojmů „zvláštní kategorie osobních údajů“ a „citlivé údaje“ je kromě toho podpořen cílem směrnice 95/46 a GDPR připomenutým v bodě 61 tohoto rozsudku, kterým je zajistit vysokou úroveň ochrany základních práv a svobod fyzických osob, zejména jejich soukromí, v souvislosti se zpracováním osobních údajů, které se jich týkají (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. listopadu 2003, Lindqvist, C-101/01, EU:C:2003:596, bod 50).
- 126 Opačný výklad by navíc byl v rozporu s účelem čl. 8 odst. 1 směrnice 95/46 a čl. 9 odst. 1 GDPR, který spočívá v zajištění zvýšené ochrany proti zpracování, které z důvodu zvláštní citlivosti těchto údajů při takovém zpracování, jak vyplývá z bodu 33 odůvodnění směrnice 95/46 a bodu 51 odůvodnění GDPR, mohou zvláště závažným způsobem zasáhnout do základních práv na respektování soukromého života a na ochranu osobních údajů zaručených články 7 a 8 Listiny [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. září 2019, GC a další (Odstranění odkazů na citlivé údaje), C-136/17, EU:C:2019:773, bod 44].
- 127 Tato ustanovení proto nemohou být vykládána v tom smyslu, že zpracování osobních údajů, které může nepřímou cestou vést k odhalení citlivých údajů o fyzické osobě, je vyňato z režimu zvýšené ochrany stanoveného uvedenými ustanoveními, jinak by byl narušen užitečný účinek tohoto režimu a ochrana základních práv a svobod fyzických osob, kterou má tento režim zajistit.
- 128 S ohledem na výše uvedené je třeba na druhou otázku odpovědět tak, že čl. 8 odst. 1 směrnice 95/46 a čl. 9 odst. 1 GDPR musí být vykládány v tom smyslu, že zveřejnění osobních údajů na internetových stránkách orgánu veřejné moci pověřeného shromažďováním a kontrolou obsahu prohlášení o soukromých zájmech, kterým může dojít k nepřímému odhalení sexuální orientace fyzické osoby, představuje zpracování zvláštních kategorií osobních údajů ve smyslu těchto ustanovení.

K nákladům řízení

- 129 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 7 písm. c) směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a čl. 6 odst. 1 první pododstavec písm. c) a odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), musí být s ohledem na články 7, 8 a čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že se na internetu zveřejňují prohlášení o soukromých zájmech, která musí předkládat každý ředitel organizace, jež je příjemcem veřejných prostředků, jsou-li takto zveřejňovány zejména jmenovité údaje o jeho manželce/manželovi, družce/druhovi či partnerce/partnerovi, jakož i o osobách blízkých či známých osobě povinné předložit prohlášení, které mohou vést ke střetu zájmů, nebo údaje o všech transakcích učiněných za posledních dvanáct kalendářních měsíců, jejichž hodnota přesahuje 3 000 eur.

- 2) Článek 8 odst. 1 směrnice 95/46 a čl. 9 odst. 1 nařízení 2016/679 musí být vykládány v tom smyslu, že zveřejnění osobních údajů na internetových stránkách orgánu veřejné moci pověřeného shromažďováním a kontrolou obsahu prohlášení o soukromých zájmech, kterým může dojít k nepřímému odhalení sexuální orientace fyzické osoby, představuje zpracování zvláštních kategorií osobních údajů ve smyslu těchto ustanovení.

Podpisy